

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Hospitale

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

si non audiat alterum eorum. & absens gaudet distributionibus. *part. 9. tract. 9. ref. 28.*

Excusatio etiam damnati ad trivemes.

76 SECUNDO à recitatione Horarum excusatur ita ut impediens, ratione cuius mihi placet opinio Soti ubi sup. contra Laym. *lib. 4. tract. 1. c. 4. num. 2.* quod damnati ad trivemes excusentur ab officio: facis enim habent afflictionis nec nisi raro, laborum integritatem habere possunt. Adde quod in loco turpi suum statum detegere, cedere in Ecclesiastici Ordinis ignominiam: unde non est paritas cum suspensis, & interdicitis, ut vult Layman. *part. 2. tractat. 12. ref. 40.*

Et an, qui habet officium incompensabile eum recitatione Horarum?

77 Petes an qui habet officium, cum quo consistere non potest Horarum canonicarum lectio, excusetur ab earum recitatione? Affirmat Caramuel in *Regul. D. Benedicti. disp. 116. num. 1438.* Sed Trullench in *Decal. tom. 1. lib. 1. c. 68. dub. 28. num. 2.* existimat obligatum ad recitandum divinum officium non posse voluntarie suscipere aliud aliud, & officium, cuius exercitio incompensabilis sit cum recitatione Horarum, nam sic implicite vult omissionem Horarum. Vnde huiusmodi vel officium relinquendum, vel beneficium resignandum, vel dispensatio petenda; cum autem voluntarie tale officium susceperit, a recitando non excusabitur. Secus esset dicendum, si adesset aliqua gravis necessitas illius officii suscipiendi, & occupationes officii suscepti recitationem horarum impediens rarius, & ex improviso occurrant, quia tunc propter necessitatem iure liberati a recitando poterit. *part. 7. tr. 11. ref. 1.*

Et secundum aliquos Monachi fugitivi.

78 Monachus fugitivus, secundum suam apud Bonaciam *de hor. can. disp. 1. quest. 1. punct. 2. num. 6.* tenetur ad Officium, alias ex suo delicto reportaret commodum. Sed hoc sequi per accidens, inquit Bonacina, & quamvis consulendus si recitare, non tamen teneri; quia non est in statu, in quo recitari soleat Officium, quemadmodum non tenetur eiectus, sive ad tempus, sive in

perpetuum. *part. 2. tractat. 4. 12. resolutio 18.*

79 TERTIO excusatur defectus Breviarii, si quis illud non habeat, nec habere possit nec maiorem partem memoria teneat. Si vero sciat solos Psalmos, secundum Malderum, ubi sup. ad nihil tenetur: quia soli Psalmi non sunt Officium. Nec placet Villalobos *dub. 16. num. 11.* dicens quod debeat illos recitare non cum lectionibus B. Virginis, vel aliis, quorum meminit, nam non tenetur, nisi ad Officium diei currentis. *part. 1. tr. 12. ref. 30.*

80 Sed quid, si habeat Diurnum, & Officium fiat de feria? Thom. Sanch. *10. at Diur. 1. l. c. 19. n. 8.* tenet, recitare debere Psalmum, & Officium fiat quia Lectio de feria cum responsoriis sunt parva materia. Alter Sanch. *disp. 15. de feria? num. 2.* negat, quia dictæ lectiones, licet parvæ in quantitate, sunt pars essentialis Officii, sine qua non constat Marti- num Canonicum, quod præcipitur recitandum *part. 2. tr. 12. ref. 43.* quæ opinio est probabilis *part. 10. tr. 16. ref. 47.*

HOSPITALE.

Hospitale an visitari possit ab Episcopo?

Episcopi ex Trid. *sess. 21. c. 8. & 9.* habent ius visitandi hospitalia quæcumque etiam tamquam delegati Sedis Apostolicæ, non obstante in contrarium privilegio, aut consuetudine, nisi sint sub immediata Regni protectione, aut in eorum fundatione contrarium expressè cautum sit. Ex qua ultima exceptione declaravit S. Congregatio apud Farin. in supradicta clausula, revocari solum privilegia extra fundationem, non in ipsa fundacione concessa. Vnde etiam apud Almen- dariz *add. ad leg. Nau. lib. 1. tit. 6. leg. 5. §. 2. num. 66.* declaravit, quod si Fundator in fundacione Episcopum à visitatione excluderit, non potest illud visitare, stante qua declaratione idem decisum fuit in Rota in vna Abulensi apud Farin. *tom. 1. part. 2. dec. 33.* & sentiunt DD. communiter cum Garzia *de benef. tom. 1. part. 1. c. 2. num.*

Si in eius fundacione contrarium cautum sit

2 num. 98. & 104. qui testatus ita declarasse S. D. N. Paulum V. an. 1616. Nec audiendus est Barb. de pot. Episc. p. 3. alleg. 75. num. 9. qui explicat dictas declarationes de hospitalibus merè laicalibus; nam DD. Cardinales absolunt de omnibus hospitalibus loquuntur. Explo dunt etiam dicentes DD. Cardinales id declarasse de Episcopo quoad iurisdictionem ordinariam, non quoad delegatam à Tridentino: nam Cardinales interrogati fuerunt in ordine addictum decretum Concilii, sic quamvis admittenda esset opinio Garcia ubi sup. nu. 93. quod dictæ declarationes non habeant locum in casu negligentia, cum nõ possit Fundator prohibere, ne Episcopus se intromittat circa executionem legatorum priorum, ut probat Bodadilla lib. 2. c. 17 num. 102. ex c. tua nobis, §. 1. de test. Limitanda foret tamen, ut non procederet, quando Fundator in casu negligentia alios substitueret, donec ipsi substituti fuerint negligentes. Ita Perez de ann.

de operibus, quæ ibi exercentur, computis expensarum, & c. part. 1. r. actat. 2. resol. 110.

3 Hospitalis bona non possunt alienari absque solemnitatibus in Extra. Ambitiosa requisitis, de diebus vide V. Alienare par. 1. r. 8. ref. 77.

Hospitalis relicta, est relicta ad pias causas.

4 Relictum Hospitali dicitur relicta ad pias causas, quod plerique intelligunt procedere, modo Hospitalis sit constructum auctoritate Episcopi, aut certe illi constructo accedat ipsius auctoritas, alias deus ita voluit Baldus in Auth. hoc ius porrectum, C. de SS. Eccl. & Conf. 4. 65. lib. 1. & alibi: Sed alii indistinctè tenent, siue Hospitalis sit institutum auctoritate Episcopi, siue non, esse tamen, & dici pium locum. Bart. consil. 1. lib. 4. p. 7. tract. 6. ref. 29. §. Secundo.

I A C T A N T I A.

1. Iactantia sic describitur: Manifestatio excellentiæ propriæ superbia, quod est in se, aut in aliorum æstimatione, verbis inordinate facta.

Iactantia quid?

2. Est de se peccatum veniale. Ex multis tamen capitibus fit mortale. Inter alia, cum quis se iactat de peccato, & offensa Dei, in quantum est Dei offensa: nam si quis se iactet de agilitate, & ingenio in committendo peccato auditoribus id intelligētib; non peccat mortaliter: Ita Lessius lib. 2. c. 47. dub. 6. n. 42. Quando vero, quis iactat de peccato formaliter, etiam sine gaudio, & complacentia, est peccatum mortale, sed vnius speciei infamæ, quatenus omne peccatum quodcumque sit, assumitur ut mediū ad inanem gloriam comparandā; unde non oportet in Confessione explicare de quanam peccati specie iactatus sit, ut diximus V. Circumstantia, n. 11. Non solum vero peccas mortaliter, si tu de peccato iacteris, sed etiam si alio te de peccato coram aliis laudante, taceas; & Palaus qui dem tom. 1. tract. 2. disp. 2. punct. 11. putat in tali casu semper teneri sic laudatum displicentiæ signa manifestare.

Et quale peccatum.

Ipsa præsertim Episcopo consentiente. in casu, quo in ipsa fundacione Episcopus non consentiens: nam si consentiat, nullam paritur dubitationem, tum quia Episcopus potest præiudicare iuri sibi querendo, quamvis non possit iuri quærere: tum etiam quia, ut advertit Gozza sup. 8. reg. Cancel. glos. 5. n. 48. Concilium præcipit servari clausulam institutionis, quod Ordinarius non se ingerat: institutionis inquam validæ, ad quæ requiritur consensus Episcopi, unde saltem servari præcipit in casu, quo Episcopus consentit, & iuri sibi acquirendo præiudicat. p. 1. r. 2. ref. 84.

2. Adverte etiam, quod quavis Barb. de pot. Episc. par. 3. alleg. 75. num. 16. & DD. communiter dicant, Episcopum non posse visitare confraternitates, & hospitalia existentes sub Regum protectione, etiam quoad decentiam divini cultus, sine illorum licentia. Coartarium tamen tenet Pereira de man. reg. part. 2. cap. 17. num. 12. quia cultus divinus, ut potè res spiritualis, & Ecclesiastica, ad Episcopum privativè, & necessario spectat. Concilium verò sess. 2. c. 8. loqui

Summa Diana,

Ggg

Rate